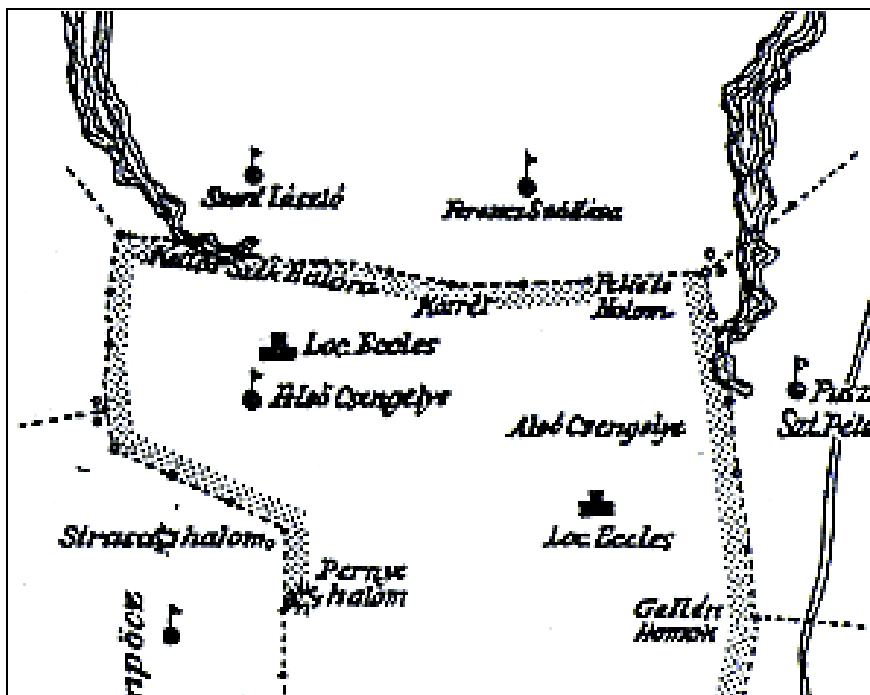

Csengélei Kronika

XXII. évfolyam 2. szám

2014. január 15.

Tavak Csengelén 1747-ben

Írásunk a 22. oldalon kezdődik!

NAPTÁR – Január

16.	<p>1884-ben ezen a napon született Kovaccsis Vince Gábor (†1978) ferences szerzetes, aki hosszú időn keresztül ellátta Csengelén a kántori feladatokat. • 1898-ban ezen a napon született dr. Aniela Kozłowska lengyel botanikus professzor, aki 1927 nyarán a csengelei erdőben végzett kutatómunkát. • 1949-ben ezen a napon született Kormányos Sándor mezőgazdasági vállalkozó, aki 1977-ben az országos tejtermelési verseny II. helyezette lett. 10 tehéntől származó 48.801 liter tejet értékesített. 1989-ben az országos fejési versenyben második helyezést ért el. • 1956-ban ezen a napon született Szabó Tibor, aki 1992-1994 között a csengelei focicsapat kapusa volt. • 1976-ban ezen a napon hunyt el Sutka István, aki a Független Kisgazdapárt választmányi tagja volt 1944-től.</p>
18.	<p>1863-ban ezen a napon született Darányi Imre (†1945) gazdálkodó, aki 1916-ban a rekviráló bizottság tagja volt. • 1887-ben ezen a napon született Bagi Pál (†1970) gazdálkodó, aki 1929-1946 között a Csengelei Mezőgazdasági Egyesület körgazdája volt. • 1928-ban ezen a napon született Pigniczki József (†2012), aki 1961-1970 között a községi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese, 1967-1972 között az MSZMP községi párttitkára volt. • 1975-ben ezen a napon az önkéntes tűzoltó testület egyesületté alakult át. • 1977-ben ezen a napon hunyt el dr. Bérczi Béla orvos, aki 1926-1928 között Csengelén gyógyított.</p>
19.	<p>1952-ben ezen a napon született Széll Lajos, aki 1985-től tagja az egyházközségi képviselő-testületnek. 1990-2006 között önkormányzati képviselő volt. • 1953-ban ezen a napon született Károlyi Gáborné Varga Gabriella, aki 1980-1982 között a belterületi iskolában tanított.</p>

20.	1912-ben ezen a napon született Süli János (†1985), aki 1959-től a Március 15. Tsz. elnöke volt.
21.	1921-ben ezen a napon született Balogh Imre pénzügyőr. A II. világháborúban, a fronton szerzett betegségében itthon hunyt el 1944-ben. • 1935-ben ezen a napon született Lakatos Éva Mária, aki 1955-től a Pántlika úti iskolában tanított.
22.	1912-ben ezen a napon született Kucsora Péter, aki a II. világháborús harcokban, valószínűleg a Don-kanyarnál hősi halált halt. • 1937-ben ezen a napon született Valkovics Antal, aki 1994-2002 között önkormányzati képviselő volt. • 1945-ben ezen a napon hunyt el az uripintyi (Szovjetunió) hadifogolytáborban Sutka István. • 1966-ban ezen a napon hunyt el Varga Gyula, aki 1957-től haláláig a községi tanács adóügyi előadója volt. Levente oktatóként is tevékenykedett. A Független Kisgazdapárt 1948-ban kizárta tagjai közül. • 1980-ban ezen a napon hunyt el Nagy Imréné Buknicz Piroska, aki 1964-1967 között a Daka-kocsmában volt felosztó.
23.	1886-ban ezen a napon született Túri István (†1987), aki 1929-ben a Csengelei Mezőgazdasági Egyesület választmányának, 1931-ben az iskolagondnokságnak lett a tagja. • 1908-ban ezen a napon született Balogh István gyümölcsfakertész. Csengelén faiskolája volt. 1947-től tagja volt az egyházközségi képviselőtestületnek. • 1958-ban ezen a napon született Erdélyi Ferenc, aki 1980-1990 között tanácsstag, 1900-1994 között önkormányzati képviselő volt. • 1969-ben ezen a napon született Karakásné dr. Csurgó Ilona gyógyszerész, aki 2013-tól vezeti a gyógyszertárat.
24.	1893-ban ezen a napon született Katona Pál (†1961), aki a Földosztó Bizottság elnöke volt 1945-ben. 1948-ban az alsócsengelei MDP alapszervezet titkárának választották. • 1975-ben ezen a napon a Bogár-tanya mellett homokkitermelés közben emberi csontokat találtak.

25.	1975-ben ezen a napon született Túri Anikó, aki 1997-1999 között közművelődési előadó volt. 1999-től 2008-ig a polgármesteri hivatal pénzügyi előadója volt.
26.	1992-ben ezen a napon hunyt el Lippai Józsefné Tisóczki Viktória, aki 1948-ban a felsőcsengelei MDP alapszervezet nőszerzője lett. Az 1949-es községgé alakuláskor másodbíróvá választották.
27.	1975-ben ezen a napon kezdték meg dr. Horváth Ferenc régész vezetésével a Bogárháti templomrom feltárását. • 1978-ban ezen a napon hunyt el Molnár János, aki 1935-től tagja volt Szeged város törvényhatósági bizottságának. 1936-1941 között és 1946-ban a Csengelei Mezőgazdasági Egyesület elnöke volt.
28.	1971-ben ezen a napon született Kővágó Antal, aki 1992-1999 között tagja volt a csengelei focicsapatnak. • 1974-ben ezen a napon született Kopasz Tiborné Fekete Andrea, aki 1992-1995 között képesítés nélküli napközis nevelő volt az általános iskolában, majd 1995-1996 között az óvodában dolgozott képesítés nélküli óvónőként.
30.	1914-ben ezen a napon született Mészáros József, aki a II. világháborús harcok alatt a Balaton környékén hősi halált halt. • 1949-ben ezen a napon alakult meg a Dolgozó Parasztok és Földmunkások Országos Szövetsége csengelei szervezete. Ugyanezen a napon adták át Csengelének a Mintaközség kitüntetéssel járó vándorzászlót.
31.	1995-ben ezen a napon alakult meg a Csengelei Gazdakör.

Képviselői fogadóóra

Tóth Tibor önkormányzati képviselő minden hónap első hétfőjén 19 órától fogadóórát tart a Faluházban. A következő alkalom 2014. február 3-án lesz. ■

Évzárás a polgárőröknél

*Béres András a legtöbb szolgálatért kapott elismerést
(fotó: Molnár Mihály)*

A Csengelei Polgárőr Csoport a 2013-as év utolsó hétfőjén, szilveszter előtt egy nappal tartotta legutóbbi gyűlését.

A szolgálatok megszervezése mellett Bangó Péter csoportvezető értékelte az elmúlt évet és a legtöbb szolgálatot ellátó polgárőrnek, Béres Andrásnak jutalomként egy mobiltelefont adott át. Így most már könnyebben lehet őt elérni, ha rendkívüli esetben szükség van rá.

Az önkéntes bűnmegelőzők egy-egy pohár pezsgővel kívántak boldog újévet egymásnak.

M. M.

Egykori tavak Csengelén

Csengele környékén a homok alatt záró réteg van, mely megakadályozza, hogy a tetszőleges mennyiségű csapadékot el bírjon szívni a föld. Ha a homok telítődött vízzel, akkor Bács-Kiskun, vagy akkori nevén Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyéből a belvizek Csengelére zúdultak. Különösen súlyos helyzet volt 1915/ 1916-os év fordulóján, amikor több hónapig víz alatt állt Csengele nagy része, és 57 tanyán 87 épület dőlt össze.

A gyakori belvíz elvezetését a csatornázások oldották meg, viszont ezzel a Csengele területén lévő tavak is eltűntek, pedig a településen számos kisebb-nagyobb tó volt, melyeknek nevei is fennmaradtak.

Bogárczó tó: A mai Kővágó-kanyarnál volt. 1747-ben még nem volt ismert, viszont a II. katonai felmérés (1818-1869) térképén három részből álló vízterületként szerepel.

A Bogárczó tó és a Kellő tó a II. katonai felmérés térképén (1818-1869)

Kelő (vagy Kellő) tó: 1747-ben még nem létezett. A II. katonai felmérés (1818-1869) szerint a mai belterület északi határa felett helyezkedett el. Két kisebb tó is volt mellette, melyek közül az egyik a mai Csatorna és Tisza utcák között terült el.

A Szent László tó és a Kis Szék tó a II. katonai felmérés térképén

Kis Szék tó: 1747-ben még a Szentlászló tó része volt. A II. katonai felmérésen (1818-1869) viszont már különálló tóként szerepel. Mellette Terbe János és Csillagh Antal tanyája van feltüntetve.

Péteri tó: 1747-ben olyan hosszán terület el Szeged irányába, hogy Csengele északkeleti határvonalát is érintette. A II. katonai felmérésnél (1818-1869) még fennállt ez az állapot, ekkor Szent Péteri tónak nevezték. A lecsapolásoknak köszönhetően ma már több kilométerre van a település határától.

Szentlászló tó: Kaltschidt Ábrahám 1747-es térképén csak a jászszentlászlói határig terjed, éppen csak érintve azt. A Csengele felőli vége viszont elnyúlik a határvonalnál keleti irányba, így magába foglalta a később (1818-1869) Kis Szék tónak nevezett vízterületet.

Alsócsengelén, az Erdősaroktól nyugatra is volt egy kb. 3 km hosszán elterülő tó, melynek nevét nem tünteti fel a II. katonai felmérés (1818-1869) térképe. Ez a tó az 1747-es Kaltschmidt-térképen még nem szerepelt. Valószínűleg gyakran kiszáradhatott, mert a környékét mocsárként tüntetik fel. Ma a helyén a Balástya-Csengele csatorna halad el.

Molnár Mihály

Hőlégballonosok Csengelén

December 28-án ritka égi vendégek érkeztek falunk külterületére, két helyen is hőlégballonosok értek földet.

Mint kiderült, Szegedről szálltak fel a légi jártművekkel, és a széljárás Csengelére repítette őket. Az egyik Alsócsengelén, a másik a Vetter-Hungary Kft. közelében szállt le. Mielőtt a végcéljukhoz megérkeztek volna, a kosarukból ejtőernyős ugrásokat végeztek.

A földetérés után nem sokkal összepakolták a repülő alkalmatosságokat, és autóval elszállították őket.

M. M.

Kategória győztesek lettek a papírgyűjtőink

Az általános iskola minden év őszen papírgyűjtési akciót szervez. A 2013-as évben összesen 12,3 tonna papírt halmoztak fel a konténerekben tanulók, és persze a szülők is. A környezetgazdálkodási cégek versenyt is szerveztek a nagyobb propaganda végett. Ennek az eredményhirdetése december 18-án történt meg Szegeden.

A csengelei diákönkormányzatot Novákné Vízhányó Erzsébet tanárnő és két diák, Sánta Martin és Tóth Ákos képviselte. A két utóbbi vette át az oklevelet. Csengele a 200 fő tanulói létszám alatti iskolák kategóriájában Csongrád megye első helyezettje lett. Az elismeréshez 30 ezer forintot is átutalnak, melyet a diákönkormányzat használhat majd fel.

M. M

● *Darts verseny*

Csókási kétszeres bajnok lett

December 27-én rendezte soron következő darts versenyét a Korona söröző, melyen 9 játékos küzdött a bajnoki címekért.

A Mester 501 döntőjében Vígh Attila fogyasztotta el elsőként a pontjait, megszerezve ezzel az első helyezést. Kiss Nándor 32 ponttal második, Putnoki János 66 ponttal harmadik lett.

A Krikett versenyszám döntőjében Csókási Tibor rakta ki elsőként a tábláját, és 16 hibaponttal megszerezte a bajnoki címet. Vígh Attila 50 hibaponttal második lett, míg Túri Kornél 55 hibaponttal a harmadik helyen végzett.

A darts bajnokok a verseny szervezőjével
(fotó: Molnár Mihály)

A dupla be-kiszállós 301-ben a bajnok Csókási Tibor lett. Vincze Pál 10 hibaponttal a második helyezést szerezte meg, ifj. Tisóczki Ferenc 30 hibapontjával bronzérmes lett.

A Shanghai versenyszám elődöntőjében Mészáros Péternek sikerült a Shanghai-dobásokat megdobni a második körben, a döntőben viszont csak harmadik helyezést tudott elérni 104 pontjával. A bajnok Vincze Pál lett 138 ponttal. A második helyen Túri Kornél végzett 115 ponttal.

A legtöbb pont dobása (High Score) játék döntőjében Putnoki János végzett az élen 667 ponttal. Őt Vincze Pál követte 490 ponttal, míg a harmadik Vígh Attila lett 470 ponttal.

A tervek szerint a következő vetélkedő 2014. január 17-én lesz, ekkor kerül lebonyolításra a VII. Gábor Kupa.

M. M.

 Kedvenc receptjeim

Krumplitál tükörtojással

Hozzávalók: 1 kg krumpli, 10 dkg füstölt szalonna, 1 nagy fej vöröshagyma, 1 kis doboz paradicsompüré, 2 nagy húsos zöldpaprika, 1 csokor snidling, 4 tojás, kevés vaj, só.

A szalonnát apró kockákra vágjuk, zsírját kiolvasztjuk, a pörccöt kivesszük, félretesszük. A zsírban üvegesre pirítjuk az apróra vágott vöröshagymát, belekeverjük a paradicsompürét, felöntjük egy csésze vízzel, és óvatosan megsózzuk (vigyázzunk, a szalonna sós!). Beleöntjük a megpirított, apró kockákra vágott krumplit. Hozátesszük a kicsumázott, hosszában négybe vágott zöldpaprikát. Letakarva, lassan puhára pároljuk, majd fedő nélkül rövid lére sütjük. Közben forró vajon szép kerek tükörtojásokat sütünk. Tálaláskor a krumplit gazdagon megszórjuk apróra vágott snidlinggel, és a tetejére ültetjük a tükörtojásokat.

Nemere Ilona

Jegyes oktatás indul

Kérjük, hogy azok a jegyespárok, akik 2014-ben szeretnének egyházi házasságot kötni, január 31-ig jelentkezzenek a plébánián! A felkészítő februártól indul.

Katona Attila

Visszatekintő

Ezt írták Csengeléről 110 éve:

Ostrom egy tanyai ház ellen

Rémséges támadást intéztek néhány hónap előtt a tanyai magyar legények egy csöngőlei tanyaház ellen. Valami bálféle volt Horváth Antal gazdánál, ahol a bor miatt nagyon elvadultak a kedélyek és véres harcz fejlődött ki a legények között. Többen kivonultak a tanyából és valóságos ostromot intéztek az épület ellen. Lerombolták az eresz alját, összevagdaltak mindent, majd annyira ment a harczy kedvük, hogy belövöldöztek a házba. A törvényszék magánosok elleni erőszak czímén pörbe fogott egy csomó legényt, akik közül ma Kővágó Józsefet, Rabi Balázst és Mogyoró Gábort 3-3 hónapi, Kővágó Ferenczet 2 hónapi, Mogyoró Imrét pedig 4 hónapi fogházra ítélte a bíróság.

(Megjelent a Szeged és Vidéke 1904. január 27-i számában)

Ezt írták Csengeléről 95 éve:

Tűzifát kapunk a Csengele erdőben

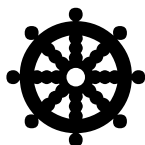
Szeged, jan. 31.

Kiss Ferenc főerdőtanácsos ma délben a tanácshoz beadványt intézett, melyben azt javasolja, hogy a város tulajdonában lévő Csengele erdőből mintegy ötven vagon (háromszáz öl) tüzelőfát hozzanak be a városba. A mintegy kétszázötven holdat kitevő Csengele erdőben termelt fának csak azt a részét hozzák be, mely elég jó úton elszállítható a vasúti állomáshoz. A főerdőtanácsos közérdekű beadványából a következő részt közöljük:

Tekintettel arra, hogy a vasúton való szállítás nehézségei miatt a tűzifahiány oly mérveket öltött a városban, hogy sok család a főzéshez szükséges tűzifát sem tudja beszerezni, a hidegebb idő beálltával pedig a szükséglet még nagyobb arányokban fokozódik, – tisztelettel javaslom, hogy a város tulajdonát képező Csengele erdőből a 25-30 éves ákác állományokból 30-35 hold, főleg tűzifa sürgősen kitermeltessek. A kérdéses erdő legnagyobb részben Csengele állomástól 4 - 4.5 km. távolságban van. Így a vonathoz való közelítés olyan árban volna foganatosítható, mely a fa árával még arányba hozható, különösen akkor, mikor ilyen égető szükséglet elégítenek ki. Nagy előnye volna e fának az is, hogy benne lévő zsíryananyagok folytán nyersen is elég jól ég. Fenti területről mintegy 50-60 tíz tonnás vagon hasáb és dorongfa volna termelhető. Ez összesen 300 öl.

Kiss erdőfőtanácsos a beadványában arra kérte a tanácsot,– hogy a fa átvételére Völgyessy János gazdaszt küldjék ki.

(Megjelent a Szegedi Friss Újság 1919. február 1-i számában)

Rendőrségi hír

Egy csengelei lakostól érkezett bejelentés január 8-án, mely szerint egy tanyás ingatlan udvarán egy ismeretlen idegen férfit véltek felfedezni, aki az ingatlanuk területére jogtalanul ment be. Miután kérdőre akarták vonni, a kerítésen átugorva egy személygépkocsiba ült, majd elhajtott ismeretlen helyre. A kitérő rendőrök a helyszínen a tanya kerítésétől pár lépésnyire egy német gyártmányú azonosítószám nélküli légfegyvert találtak. A bejelentés tárgyában végzett eredményes adatgyűjtés során megállapítást nyert az ismeretlen személyazonosság. Az általa elkövetett cselekmények miatt büntető és szabálysértési eljárást kezdeményeztek.

(promenad.hu)

Kun Szabó István nótáskönyve 42. rész

84. Amióta magát szeretem

*Amióta magát szeretem, tudom, mit jelent a szerelem,
Tudom, minek van a csillag s a nyíló virág,
Amióta maga az enyém, olyan nagyon boldog vagyok én.
Mintha csak az enyém volna az egész világ,
A helyemet nem találom és nincs éjszakám,
Nyugtalanabb lett az álom, mert úgy ég a szám.
Amióta magát szeretem, tudom mit jelent a szerelem.
Tudom, minek van a csillag s a nyíló virág.*

(folytatjuk)

H i r d e t é s e k

<p>A falutól 4 km-re 10 hold földterület, mely erdőből, szántóból, legelőből áll eladó. A területhez kerítéssel körbezárt tanyaépület is tartozik. Villany leköthető. Érdeklődni: 06-20-463-4418.</p>
<p>Tápkockázó gép, Holland típusú, 4 x 4 – 10 x 10 kocka magozóval, villákkal kifogástalan állapotban eladó 150.000 Ft-ért. Érdeklődni lehet a 06-30/2 173 330 telefonszámon, vagy személyesen a Korona sörözőben (Május 1. u. 52.)</p>
<p>Zöldség-gyümölcs árakkal bővítettem a virágboltom kínálatát. – <i>Sándorné Zsóka</i></p>
<p><i>Búza és piros retekmag eladó. Érdeklődni lehet a 60-30/3 630 771 telefonszámon.</i></p>
<p>Eladó a Csengele, Arany János u. 1/A. szám alatti telephely! Érdeklődni lehet az Arany János u. 6. szám alatt.</p>
<p><i>Eladó a Csengele, Bem tábornok u. 4. szám alatti ház. 3 szoba, fürdőszoba, spádz, étkező, főzőfülke, gáz és vegyes tüzelésű kazán, garázs, pince, melléképületek. Érdeklődni lehet hétköznap 16 óra után, hétvégén egész nap a 06-30/4 303291 telefonszámon.</i></p>
<p><i>Emeletes, 3 + 1 szobás, konyhás, fürdőszobás, mosókonyhás, külön WC-s, nagy garázsos szerkezetkész (ajtó, ablak bent van) téglaház, dupla portával (2 utcát átérő) eladó. Irányár 5 millió forint. Érdeklődni telefonon lehet: 06-62/286 120 és 06-62/286 045. Csengele, Dózsa György. u. 1/A.</i></p>
<p>Pi-víz kapható a csengeli benzinkúton. A japán szabadalom alapján előállított nagy tisztaságú, vegyszer és ionmentes víz fizikai és biológiai tulajdonságai eltérnek a csapvizétől. A tapasztalatok szerint segíti a szervezet méregtelenítését, erősíti az immunrendszert, növeli az ellenálló képességet a betegségekkel szemben, gátolja a kórokozók terjedését a szervezetben, fokozza a regenerálódást, a sérült szövetek helyreállítását, csökkenti az allergiás tüneteket, hatásosan csökkenti a stressz érzékenységet, növeli a teherbíró képességet és lassítja az öregedést. Hatása néhány hét után észlelhető. Naponta 1-1,5 liter fogyasztása ajánlott. 1,5 literes műanyag flakonokban kapható, szén-savas és szén-savmentes változatban. Egy üveg ára 120 Ft.</p>

Régi pénzeket, iratokat, könyveket, egyéb régiséget, esetleg teljes hagyatékot vásárolnék. Telefon: 06 30 3 686 949 Verovszki József

A Deák Ferenc u. 4. szám alatti, 1500 négyzetméteren lévő ingatlan eladó, vagy üzlethelyiségnek bérelhető. ☎ 06-30/9 786 384

Használt akkumulátort, háztartási gépeket (kazánt, radiátort, tűzhelyeket) és ócskavasat felvásárolom. Telefon: 06-30/4 018 317

Az embereknek a jövőben nem arra van szükségük, hogy több gyógyszert szedjenek, hanem hogy ismét elegendő vitális anyagot fogyasszanak. Erre ajánlják a világujdonsággal bíró alga terméket. A mikroalgák tudományosan bizonyítva elősegítik a sejttisztítást, sejtvédelmet és a legerősebb antioxidánsok. Próbálja ki Ön is elérhető áron, garanciával! Érdeklődni lehet a 06-20/5 210 172 telefonszámon.

Tárcsázást, szántást és aratást vállalok. Érdeklődni: Széll János ☎ +36 30/8 536 229

A Csengele, Deák Ferenc u. 2/C. szám alatti 2 szintes családi ház gazdasági épületekkel eladó! Irányár: 10,5 millió forint. Érdeklődni: 06-30/4 687 294 és 06-30/3 134 326 telefonszámokon.

A Virág soron összkomfortos tanya eladó! A melléképületek javításra szorulnak. Ugyanitt fejős kecske is eladó! ☎ +36 20 3 236 305

Gépi hímzés!

Céglógók, emblémák, saját tervezésű rajzok, óvodai jelek, névre szóló törülközők stb. gépi hímzését vállaljuk egyedi elképzelés szerint cégeknek, motoros kluboknak, vadásztársaságoknak, baráti köröknek, magánszemélyeknek. Várjuk szeretettel!

Bővebb tájékoztatás:

TTM CREATOR HÁZ

Szeged, Kossuth Lajos sgt. 75.,
telefon/fax: (06-62) 541 570

Szántást és tárcsázást vállalok! Balázs Tibor ☎ +36-30/9 677 763.

A sportpályához 100 méterre, ipari árammal, fűrott kúttal hob-
bikert eladó. Érdeklődni: Béres Lajosné, Csengele, Kossuth u. 4.
☎ +36-30/2 098 096

*Kártyás mobiltelefonok azonnali elektronikus feltöltése Novák
Imréné vegyesboltjában (Deák Ferenc u. 18.), Telenor, T-Mobile
és Vodafone szolgáltatók készülékeire.*

Fotó és videó felvételek készítése

- *Vállalom esküvő, lakodalom és egyéb rendezvények fényképe-
zését és videózását.*
- *Gyermek felvételek készítése háznál.*
- *Olaj, pasztell és akvarell képek árusítása*

Elérhetőségeim:

Nacsa Jánosné fényképész

Szeged, Zentai u. 10.

☎ +36-30/5 462 265

E-mail: nacsafoto@t-online.hu

Havonta kétszer megjelenő közéleti lap

Kiadja és sokszorosítja: Csengeleí Krónikás Egyesület

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 6765 Csengele, Deák Ferenc u. 2/A.

☎ +36 30 6 957 919 E-mail: csengele@freemail.hu Pédányszám: 100

Felelős kiadó és felelős szerkesztő: Gémes Antal

© *Copyright reserved! A lap másolása csak a kiadó előzetes írásbeli en-
gedélyével lehetséges. Az újság szívesen fogad a szerkesztőség állás-
pontjával ellentétes, nem megrendelésre készült írásokat is.*
